

e-ISSN 2821-1359
p-ISSN 1022-6443

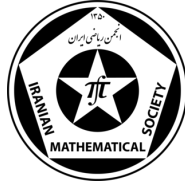
انجمن ریاضی ایران

فرهنگ اندیشه ریاضی

سال ۴۲، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۴۰۲

بسم الله الرحمن الرحيم

فرهنگ و اندیشه ریاضی
(نشریه علمی)

ISSN 1022-6443 (print); ISSN 2821-1359 (online)

سال ۴۲، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۴۰۲
(تاریخ انتشار: زمستان ۱۴۰۲)

صاحب امتیاز: انجمن ریاضی ایران
مدیر مسئول: محمد صالح مصلحیان
سردبیر: سعید مقصودی
ویراستار ارشد: شاهرخ اسماعیلی
مدیر اجرایی: شیوا زمانی
مشاور علمی: سیامک کاظمی
هیئت تحریریه:

sh.esmaeili@uok.ac.ir
j_mamaghani@atu.ac.ir
farzad.radmehr@ntnu.no
razani@sci.ikiu.ac.ir
zamani@sharif.edu
salahim@guilan.ac.ir
kashanim@modares.ac.ir
s_maghsodi@znu.ac.ir
yassemi@ut.ac.ir

شاهرخ اسماعیلی، دانشگاه کردستان
محمد جلوداری ممقانی، دانشگاه علامه طباطبایی
فرزاد رادمهر، دانشگاه علم و تکنولوژی نروژ
عبدالرحمن رازانی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی
شیوا زمانی، دانشگاه صنعتی شریف
مازیار صلاحی، دانشگاه گیلان
سید محمدباقر کاشانی، دانشگاه تربیت مدرس
سعید مقصودی، دانشگاه زنجان
سیامک یاسمی، دانشگاه تهران

حروف چینی و صفحه‌آرایی (XePersian): گروه ویراستاران
با همکاری منیره برزگر گنجی

۸۸۸۰۷۷۷۵، ۸۸۸۰۷۷۹۵، ۸۸۸۰۸۸۵۵
imsmt95@gmail.com
http://www.ims.ir
mct.iranjournals.ir

نشانی: تهران، صندوق پستی ۴۱۸-۱۳۱۴۵
شماره‌های تلفن دفتر انجمن ریاضی ایران:
رایانامه نشریه:
نشانی اینترنتی انجمن ریاضی ایران:
سامانه اینترنتی نشریه:

راهنمای ارسال مقاله به «فرهنگ و اندیشه ریاضی»

«فرهنگ و اندیشه ریاضی»، نشریه علمی انجمن ریاضی ایران است و هدف از انتشار آن، آشنا کردن خوانندگان با شاخه‌های گوناگون علوم ریاضی، فرهنگ، تاریخ، و فلسفه ریاضی است به گونه‌ای که برای دانشجویان، دبیران ریاضی، اعضای هیئت علمی گروه‌های ریاضی دانشگاه‌ها و سایر علاقه‌مندان به ریاضی قابل استفاده باشد. «فرهنگ و اندیشه ریاضی»، از مقالات در زمینه‌های علوم ریاضی، تدریس، یادگیری و آموزش ریاضی، تاریخ و فلسفه ریاضی و کاربردهای ریاضی در علوم دیگر که در چارچوب زیر نوشته شده باشند، استقبال می‌کند:

- ارائه موضوعی به‌روز و مطرح در ریاضیات چنان‌که علاقه‌مندان به زمینه‌های پژوهشی را برای پیگیری آن موضوع آماده سازد؛
 - ترجمه مقاله‌هایی از نوع یادشده در بالا یا ترجمه مقاله‌های کلاسیک ریاضی با رعایت اصول ترجمه؛
 - ارائه موضوعات آموزشی حاوی نکته‌های درسی سودمند برای کلاس درس و برهان‌هایی ساده‌تر یا کوتاه‌تر یا زیباتر از آنچه در متون کلاسیک موجود است؛
 - نقد کتاب‌های منتشر شده به زبان فارسی در زمینه علوم ریاضی اعم از تألیف یا ترجمه.
- رعایت چند نکته زیر باعث تسریع فرایند داوری و انتشار مقالات می‌شود:

- مقالات بایستی با استفاده از نرم‌افزار «زی‌پرشین» تهیه شده و نسخه پی‌دی‌اف آن از طریق سامانه اینترنتی نشریه ارسال شود. در صورتی‌که مقاله فرستاده‌شده، پس از طی مراحل داوری، برای چاپ پذیرفته شود، نویسنده یا مترجم باید فایل «زی‌پرشین» مقاله را از طریق سامانه نشریه ارسال کند؛
- فرستادن اصل مقاله ترجمه‌شده همراه با ترجمه آن الزامی است؛
- نام و نشانی اصل مقاله ترجمه‌شده باید به‌صورت پاورقی در صفحه اول ترجمه مقاله ذکر شود؛
- اصطلاحات ریاضی به‌کار رفته باید بر طبق واژه‌نامه ریاضی و آمار انجمن ریاضی ایران، چاپ مرکز نشر دانشگاهی باشد و اگر لغتی در این واژه‌نامه نیست، معادل انگلیسی آن در پاورقی ذکر شود؛
- مقاله ارسالی به «فرهنگ و اندیشه ریاضی» نباید برای بررسی و چاپ به مجله‌های دیگر فرستاده شده باشد؛
- مقاله ارسالی باید دربرگیرنده نام و نام خانوادگی، آدرس کامل پستی، و رایانامه نویسنده(گان) یا مترجم(ان) باشد؛
- در ابتدای مقاله، چکیده‌ای در حداکثر ۲۰۰ کلمه شامل نکات اصلی بیان‌شده در مقاله، آورده شود؛
- پس از چکیده، واژه‌ها و اصطلاحات کلیدی (حداکثر ۵ تا) مشخص شود؛
- اسامی افراد خارجی در متن مقاله باید به‌صورت فارسی و در پاورقی به زبان اصلی نوشته شود؛
- به‌منظور تسریع در ویرایش و چاپ مقالات، لطفاً اصول سجاوندی، نگارش، و ویرایش در نوشتن مقالات را بر مبنای شیوه‌نامه نگارش مرکز نشر دانشگاهی و دستور خط مصوب فرهنگستان رعایت کنید؛
- فهرست مراجع را در انتهای مقاله، به‌ترتیب حروف الفبای نام خانوادگی افراد تنظیم کنید؛ نه به ترتیبی که در مقاله ارجاع می‌دهید. ضمناً در نوشتن مراجع، سبک زیر را رعایت کنید:

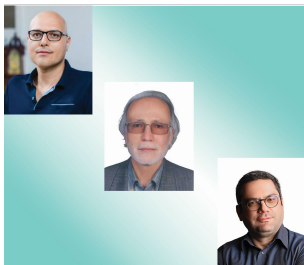
۱. اگر مرجع ذکر شده، مقاله لاتین است، عنوان مقاله به‌صورت رومن، نام مجله به‌صورت ایتالیک، شماره مجلد آن به‌صورت سیاه، سال چاپ داخل پرانتز و در پایان، صفحه‌هایی از مجله که مقاله مرجع در آن‌ها چاپ شده است، تایپ شود؛
۲. اگر مرجع ذکر شده، کتاب لاتین است، نام کتاب به‌صورت ایتالیک تایپ شود؛

- تعداد صفحه‌های مقاله ارسالی در قالب صفحه‌بندی مجله، ترجیحاً از ۲۵ صفحه بیشتر نشود؛
- هیئت تحریریه در رد، قبول، و ویرایش مقالات آزاد است.

«فرهنگ و اندیشه ریاضی» امسال در دو شماره (بهار و پاییز) منتشر و برای نویسندگان و مشترکین انجمن ریاضی ایران ارسال می‌شود. شماره‌های قبلی مجله را می‌توانید از دبیرخانه انجمن ریاضی ایران خریداری فرمایید. نمونه فایل مقاله با قالب تهیه‌شده برای مجله، بر روی سامانه موجود است.

فهرست

- از مؤسسه ریاضیات تا امپریال کالج لندن: گفت‌وگویی با دکتر طاهر قاسمی هنری
سعید مقصودی ۱
- چرا ریاضیات این‌همه کاربرد دارد؟
مرتضی منیری ۴۷
- آنالیز در دوران کهن
رودیگر تیله؛ ترجمه ارشک حمیدی ۶۱
- اقلیدس و هندسه اصل موضوعی
جان ام. لی؛ ترجمه فرشته ملک ۸۳
- دوست دارم ریاضیدان باشم (ترجمه صص. 228-250)
پال هالموس؛ ترجمه محمدقاسم وحیدی اصل ۱۱۱
- ریاضیات و شاخه‌های آن در طبقه‌بندی‌های کهن علم: از آغاز تا سده دهم قمری
یونس کرامتی ۱۴۳
- مشخص‌سازی چندجمله‌ای‌های درجه دوم
فینبار هالند؛ ترجمه امیرمحمد مؤمنی کوهستانی، علیرضا خلیلی اسپوئی ۱۷۵
- درباره دشوارترین معمای منطقی همه دوران‌ها
مریم اسماعیلی ۱۸۵
- کران‌هایی برحسب نسبت طلایی برای برخی پارامترهای یک گراف
سعید علیخانی ۱۹۳
- تجزیه قطبی ماتریسی: کاربردها و روش‌های محاسبه
حمید اسمعیلی ۲۰۵
- مهندس‌الممالک غفاری: تنهاترین ریاضیدان تاریخ
امیرحسین اصغری ۲۲۱
- آنالیز متناهی‌وار در فضاها همگن
امیر محمدی؛ ترجمه کیوان ملاحی کارای ۲۶۵
- تاریخچه مختصری از نقش ریاضیات در دانش مالی
اردینچ آکیلدرم، خلیل مته سونر؛ ترجمه آزاده قاسمی‌فرد ۲۹۷
- پیشینه تاریخی نظریه میدان‌های رده‌ای
جلال پیردایه، آرش رستگار ۳۱۳

عکس روی جلد:

از راست، ارشک حمیدی، طاهر قاسمی هنری، و امیر محمدی
به مناسبت درج مقاله‌هایی از ایشان

Mathematical Culture and Thought

An Expository Journal of the
Iranian Mathematical Society

ISSN 1022-6443 (print); ISSN 2821-1359 (online)

Vol. 42, Issue 2, Fall & Winter 2023

Director-in-Charge

Mohammad Sal Moslehian, President of IMS
moslehian@um.ac.ir

Editor-in-Chief

Saeid Maghsoudi, University of Zanjan, Zanjan
s_maghsodi@znu.ac.ir

Editorial Board

Shahrokh Esmaeili, University of Kurdistan, Sanandaj
sh.esmaeili@uok.ac.ir

Mohammad Jelodari Mamaghani, Allameh Tabataba'i University, Tehran
j_mamaghani@atu.ac.ir

Mohammad Bagher Kashani, Tarbiat Modares University, Tehran
kashanim@modares.ac.ir

Saeid Maghsoudi, University of Zanjan, Zanjan
s_maghsodi@znu.ac.ir

Farzad Radmehr, Norwegian University of Science and Technology, Norway
farzad.radmehr@ntnu.no

Abdolrahman Razani, Imam Khomeini International University, Qazvin
razani@sci.ikiu.ac.ir

Maziar Salahi, University of Guilan, Rasht
salahim@guilan.ac.ir

Siamak Yassemi, University of Tehran, Tehran
yassemi@ut.ac.ir

Shiva Zamani, Sharif University of Technology, Tehran
zamani@sharif.edu

Siyamak Kazemi, IPM, Tehran
skaazemi@yahoo.com

Editorial Office

Iranian Mathematical Society
imsct95@gmail.com

P. O. Box 13145-418

Tehran, Iran

Tel: 88808855, 88807795, 88807775

e-mail: imsmct95@gmail.com

web: mct.iranjournals.ir

http://www.ims.ir